

vasi požgali. Kar je prišlo Srbom v roke, vse so pomorili. Ali tam so doživeli Srbi tudi albansko osveto. Izgubili so 8 kompagnij. Le en oficir in par mož je zamogel zbežati. V Dibri so srbski vojaki ropali, kar so dobili. Obupano ljudstvo je potem 100 srbskih vojakov ubilo. Za kazen so prišli novi vojaški oddelki, ki so požgali 24 vasi in pobili vse prebivalce. V Prizrendu so Srbi povedali katoliškemu duhovniku, obhajati umirajoče. Kdor občuje s katoliškim duhovnikom, ta pride pred vojaško sodišče. Tako gospodarijo Srbi v Albaniji pred očmi Evrope! Ne vemo, kakke bodo meje naše domovine. Ako bi prišli Albanci pod srbsko vladno, bilo bi to zanje enako smrtni obsodi. Naj se da Srbom srbske, Albancem pa albanske pokrajine! Milost čisto albanskim mestom: Prizrend, Djakova in Ipek. Ako bi postala srbska, bi se morali umoriti pustiti ali pa se izseliti. S Srbi skupaj živeti je nemogoče! — Tako piše katoliški duhovnik o Srbih, za katere se slovenski klerikanci tako potegujejo!

Sredstvo
za varčenje
so praktično
MAGGI kocke
JEVE
po 5 v
za 1/2 litra
najokusnejše goveje juhe.
Ime MAGGI jamči za skrbno izdelovanje in izvrstno kakovost.

Politični pregled.

Naša državna zbornica „deluje“, — kako, bomo pozneje enkrat skupno povedali!

V Budimpešti so imeli te dni, ob priliki otvoritve državne zbornice, velike priprave, ker se je pričakovalo nevarne nemire. Vlada je namreč predložila načrt preosnove volilne pravice, ki je naravnost sramotno skrpucilo nasilnega madžaronstva. Ogrska vlada hoče zaplankati svet pred modernim napredkom. Opozicija v državni zbornici, katera seveda ni niti za las boljša in kateri se gre tudi le za lep prostorček ob koritu, sklenila je proti tej preosnovi nastopiti. Obenem so rekli socialni demokratje, da bodo v znak protesta vpriporili generalni štrajk. Ker je bilo bati, da bodo s štrajkom zvezani nevarni poulični nemiri, zbrala je vlada poleg orožnikov in policije še 30.000 vojakov, da zaduši vsak nemir s puško in s sabljo. Ali v zadnjem hipu so socialisti generalni štrajk odpovedali in tako je končal ta nevarni dan mirno. Vlada bode svoje sramotno skrpucilo spravila pod streho, madžaronska klika bode naprej žrla

„Oj veličanstvo, ljudstvo Vas obožuje!“ zalkalica je grofica Kinsky z jokom.

S cesarjem se je odigrala čudovita sprejemba: barva smrti pokrila je njegovo lice in kakor prerok gledal je pred-se.

„Meščan in kmet me ne bodeta pozabila in držala bodeta moj spomin v časti!“

Komaj je bilo slišati njegov glas in težko je cesar dihal.

„Zdaj umrem zadovoljno, saj je moje ljudstvo za-me jokalo! — Pri nogah moje matere hočem počivati — zdravstvujte vsi in prinesite mojemu ljudstvu zadnji blagoslov — ljubezen ljudstva pa vzamem seboj v grob!“

Cesarjeva glava padla je nazaj in se nagnila na stran. „Mislim, da sem kot vladar in človek svojo dolžnost izpolnil!“

Bile so to njegove zadnje besede; njegovo srce je ponehalo utripati. Ljubezen in zvestoba, plavi cesarjevi oči, zaprli so se za vedno.

Črna zastava je zaplapolala raz grada in v mogočnih zvokih je pričelo žalostno zvonjenje vseh zvonov. Njih glas je razliral daleč naokoli vest: „Danes je veliko srce umrlo“

(D. Süd. Bl.)

in ogrsko ljudstvo bode i znaprej — brez pravice!

Posledica hujskarije. Ko se je pred Božičom večje množice naših vojakov iz Češkega v Bozno in Galicijo prevažalo, prišlo je v mnogih krajih do pretresljivih dogodkov. Zaradi protidržavne hujskarije čeških listov so se tudi nekateri vojaki daleč spozabili. Tako so se na kolodvoru v Oderfurtu dragonci iz Pardubice, ki so se vozili proti ruski meji, zagrešili zoper vojaške določbe. Tozadevna stroga preiskava je bila te dni končana. Poroča se, da je bilo okoli 80 vojakov na mnogo let ječe obsojenih. Panslavistični hujskači pa so seveda na varnem in se smejijo vbogim žrtvam njih gonje.

Okrajni zastop Marenberg. Cesar je potrdil izvolitev župana g. Al Langer za načelnika, in trgovca g. Jos. Schober za namestnika marenberškega okrajnega zastopa.

Bojevití škofi. 4000 dalmatinskih Italijanov se je pri papežu pritožilo, češ da jih hrvatski škofi zatirajo, da se ne brigajo za odredbe papeža, da pustijo vkljub prepovedi še vedno v cerkvah staroslovanske šege vladati itd. Tem hrvatskim škofom je pač več za politiko, nego za vzvišene nauke katoliške cerkve. Duhovniki zahtevajo od nas, da vbogamo vsacega mladega kaplana; sami pa se niti povelju sv. očeta papeža ne pokorijo.

Konzul Prochaska. Poroča se, da hoče avstrijski konzul Prochaska, o katerem se je začetkom balkanske vojne toliko govorilo in pisalo, albansko mesto Prizrend zapustiti. Vložil je baje že lastno prošnjo, da se ga prestavi v Rio de Janeiro v južni Ameriki.

Umrí je prvobornik avstrijskega zrakoplovstva inženir Kress. On se je v naši domovini prvi pečal z letalnimi stroji, ki igrajo danes tako veliko vlogo. Vkljub duhovitosti njegove iznajdbe moral je v revščini umreti.

Posledice vojne napetosti. V mesecu januarju 1913 prišlo je v naši monarhiji 82 večjih trgovin v konkurz; dolgi znašajo več kot 22 milijonov kron. To so večinoma posledice vojne napetosti.

Odstopil je torej, kakor smo že poročali, dosedanji komandant naše vojne mornarice grof Montecuccoli. Bil je nepozabljivega pomena za našo mornarico in doživel je ob svojem slovesu od cesarja in visokih dostojanstvenikov mnogo časti. Cesar je imenoval za njegovega naslednika vice-admirala Antona Hausa, ki je obenem nadzornik mornarice.

V Nemčiji hočejo armado v mirovnem stanju na 649.000 mož zvišati, medtem ko je štela doslej le 505.000. Tudi se hoče nadomestno rezervo kakor pri nas vpeljati.

300 letnica družine Romanov. Te dni pričnejo na Ruskem velike slavnosti; praznuje se namreč 300 letnico, odkar je prvi član družine Romanov zasedel carski prestol. Prvi car iz te družine je bil moskovitovski Mihajl Feodorovič, najznamenitejši pa Peter Veliki, ki je Rusijo odprl evropski kulturi. Govori se, da se je vsled teh slavnosti tudi lažje pogladilo nasprotja med Avstrijo in Rusijo in s tem zasiguralo evropski mir, proti kateremu ruska vojna stranka tako hudo rogovili

Steckenpferd milo lilijino mleko

vedno kakor doslej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsakodnevna priporočljiva pisma, a 80 h povsod v zalogi.

Dopisi.

Dol pri Hrastniku. Takajšni nadučitelj Gnus, seveda zagriženi prvak, bi najraje vse, kar se ne navdušuje za slovensko-srbske vzore, s kožo in dlako požrl; samo zemlje hrastniškega peka L. in pivo iz Gradca ne. Gnus je namreč že večkrat pri dolških krčmarjih tako pivo in zemlje zavrnil in je raje lakoto ter žejo trpel. In dolski krčmarji kupujejo zdaj v smešnem strahu pred nadučiteljem Gnusom zemlje le od peka Roša, pivo pa od znamenite pivovarne v Laškem. Kar se zadnjega tiče, nam je končno vse eno; kajti nas nič ne briga, če se hočejo v Dolu ljudje z

laško kuhano brozgo želodec pokvariti. Glede kruha pa bi le nato opozarjali, da znajo očka Roš predobre kšefte delati in da ne kupujejo moke izključno v slovenskih mlinih. Pri Rošu ne velja prvaško geslo: svoji k svojim! Roš kupuje le tam, kjer je ceneje in kjer zamore boljše kupčije delati. Zato je Gnus že prav mnogo Roševih žemelj snedel, ki so bile narejene iz moke iz nemških mlinov. Sicer pa se Gnus tudi le na Dolu za „slovensko“ pivo kapičira. V Hrastniku in drugod pije tudi nemško pivo. Pa še nekaj: ta zagriženi slovenski Gnus se prav nič ne sramuje, prosjačiti za podporo nemška podjetja! Nemški denar ne bojkotira! Svetujemo dolskim krčmarjem, da se naj raje ozirajo na splošne želje, ne pa na zahteve enega samega zagriženca. Ta Gnus, ki sedi kot „zastopnik učitelstva“ v okrajnem šolskem svetu, se ima pač le svoji narodnjaški zagriženosti zahvaliti, da so ga tudi iz slovenske občinske sobe na Dolu vrgli. Gnusek, pamet je boljša kot žamet!

Občani.

Muta (Hohenmauten). (Lepo darilo za narodno delo!) Na Muti se je naselil leta 1910 trgovec Anton Priveršek iz Primorskega. Politiko je od kraja ta človek znal tako trezno peljati, da si je veliko večino nemških odjemalcev pridobil. Seveda to trezno delo pa ni ugajalo ondotnemu učitelju Hrenu na Cirilovi šoli, in je kar na kratko proglasil Priverška za „nemčurja“. A ta ni te besede prenašal, ampak se je od istega časa bolj zanimal za politiko kakor pa za trgovino. Pošteni Nemci so mu pa potem figo pokazali in tako se je začel Priveršek žep krčiti. Sedaj je pa nastala tekma med Priveršekom in Hrenom v politični stvari. Ker je prvi bolj praktičen bil in je pri vsaki volitvi svoj nos zraven imel, je taka korajža Hrena bolela, misleč da postane Priveršek njegov naslednik. Da se to ne bi zgodilo, je vzela v roke Hrenova frava cugle, (ki na prste stopi in svojo besedo povišuje) ter je začela Priverška z raznimi lažmi obrekovati proti občinstvu. Pa tudi ni nič opravila. Zato se je odločil Hren, da se umakne iz političnega boja; pri tem je gledal, da je Priverška spravil dobro v politično sovraštvo z ondotnimi poštenimi Nemci; in res se je tako zgodilo. Sedaj pa poglejte zvitega lisjaka, zraven Cirilovega in Metodovega posestva se drži tudi posestvo g. Auerja na Muti; tik tega posestva je dal Hren en kosček zemlje Priveršku za vrt, vedoč da tukaj je nemogoče v dobrem stanu ohraniti vrt, kajti od vseh strani pridejo živali; in res ni še bil vrt popolnoma opravljen, že je bilo od sosedovih perutnin vse razkopano. Sedaj je o tej stvari še hujše sovraštvo nastalo med Priveršekom in Auerjem in obenem tudi nastala pravda za pravdo; enkrat je eden zgubil, potem zopet drugi. In posledica tega je bila, ko je Priveršek z Mutškimi Nemci vodil boj, je čez pet tisoč kron zapravdal. Torej to je delo slovenskih političarskih vodij! Mi ne bomo tukaj Priverška zagovarjali, kajti on je dovolj škode in sovraštva naredil pri občinskih volitvah na Gortini; pač pa mu tudi izročimo to lepo darilo od Hrena, naj se mu zato hvaležnega izkaže. Naši ljudje si pa naj to zrcalo v roke vzamejo in prepričali se bodo, da ni našim nasprotnikom za svojega brata, ako se ravno potaplja, ampak se gre tem političnim voditeljem samo za čast. Torej pazite, da ne padete v njih zanjke! Obenem pa častitamu vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda, da ima tako vzorne voditelje na šoli. Le tako naprej, naš kamen raste.

Iz Središča. Dragi „Stajerc“, ko bi Ti videl, kako so naši gospodi občinski očetje ali po domače „Hajdinski purgari“ grdo vihali svoje mogočne nosove, ko je „Stajerc“ prinesel članek o Središču! To bi ga najraje pregriznili, tako so srditi na njega in njegovega dopisnika. Posredovali so na vse mogoče načine, da bi ga vlekli pred sodišče, kakor vlačijo mnogo drugih, da bi si vsaj nekaj svojo kaso napolnili. Naš mogočni župan je majal s svojo modro glavo, da si upa kdo njega vlačiti po „Stajercu“, ki je njemu in vsem narodnjakom trn v peti. Njegov debeli pisar bi se lahko od srda razpočil in v tem srdu se je zaletel v „Orle“, ki so mu pošteno vrnili. Potem zopet je začel pikati „Stajerca“ in dopisnika; pa vedi ti mogočni pisar, ki se držiš, ko bi bil Središki bog, da ga ne boš dobil tak